

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-116(31)/15/16/TN/BZ

Warszawa, dnia 15 kwietnia 2016 r.

DECYZJA DNR-1/39/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) oraz art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek przedsiębiorcy TIMEX-ELEKTRO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Szczecinku, w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/6/2016 z 22 stycznia 2016 r., dotyczącej nałożenia kary pieniężnej za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa, tj. rozgałęźników model R-1-P, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Pismem z 5 lutego 2016 r. przedsiębiorca TIMEX-ELEKTRO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Szczecinku (zwany dalej „stroną postępowania”) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem UOKiK” lub „organem nadzoru”) nr DNR-1/6/2016 z 22 stycznia 2016 r. W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK uznał, że strona postępowania wprowadziła na rynek produkty niespełniające wymagań bezpieczeństwa, tj. rozgałęźniki model R-1-P i na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy z 12 grudnia 2003 roku o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, nałożył na nią karę pieniężną w wysokości 10 000 zł.

W piśmie z 5 lutego 2016 r. strona postępowania zwróciła się o ponowne rozpatrzenie sprawy, wnioskując o uchylenie nałożonej kary pieniężnej i przedstawiła okoliczności, które w jej opinii przemawiają za uwzględnieniem tego żądania. W związku ze złożonym wnioskiem, pismem z 24 lutego 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Zadaniem organu odwoławczego jest ponowne rozpatrzenie sprawy i ocena materiału dowodowego, przy uwzględnieniu stanu faktycznego stwierdzonego w czasie wydania decyzji przez organ w pierwszej instancji, jak i zmian stanu faktycznego, które zaszły pomiędzy wydaniem decyzji przez organ I instancji, a wydaniem decyzji przez organ odwoławczy (*vide* wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 października 2009 r., II OSK 1565/08). Powyższe stanowisko sądu nie traci na aktualności także w przypadku postępowania administracyjnego prowadzonego przez Prezesa UOKiK na podstawie przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, w którym to postępowaniu funkcję odwołania pełni wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. W istocie bowiem w postępowaniu w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy organ powinien rozpatrzyć sprawę na nowo w jej całości, nie ograniczając się jedynie do rozpatrzenia zarzutów strony podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, badając zarówno jej zgodność z prawem, jak celowość i słuszność rozstrzygnięcia.

Złożony wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczy decyzji nakładającej karę pieniężną na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Jak wynika ze stanowiska Naczelnego Sądu Administracyjnego, jedyną ustawową przesłanką warunkującą nałożenie takiej kary jest wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa (wyrok NSA z 16 listopada 2011 r., sygn. II GSK 1404/11). Nałożona kara pieniężna była konsekwencją ustaleń dokonanych w toku postępowania administracyjnego wszczętego pismem z 6 lipca 2015 r. Opierając się na wynikach przeprowadzonych badań laboratoryjnych Prezes UOKiK uznał, że rozgałęźniki model R-1-P stwarzają ryzyko poparzenia prądem i powstania pożaru i w konsekwencji - w decyzji nr DNR-1/80/2015 z 26 sierpnia 2015 r. stwierdził, że nie są produktami bezpiecznymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Strona

postępowania nie kwestionowała wyników badań laboratoryjnych, nie przedstawiła w toku postępowania zakończonego wskazaną decyzją żadnych dowodów które świadczyłyby by o tym, że rozgałęźniki są bezpieczne, nie skorzystała także z przysługującego jej prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy od tej decyzji. W związku z tym, decyzja DNR-1/80/2015 z 26 sierpnia 2015 r. jest ostateczna i Prezes UOKiK był uprawniony do nałożenia kary o której mowa w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem, kara pieniężna ma charakter uznaniowy, organ nadzoru może więc odstąpić od jej nakładania. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał jednak nałożenie kary pieniężnej na stronę postępowania za uzasadnione i po ponownym przeanalizowaniu sprawy, w szczególności pod kątem przedstawionych przez nią argumentów podtrzymuje to stanowisko.

Strona postępowania powołuje się przede wszystkim na okoliczność rozpoczęcia wycofywania rozgałęźników model R-1-P z rynku już 13 lipca 2015 r., podczas gdy decyzję nakazującą wycofanie z rynku tych produktów otrzymała dopiero 31 sierpnia 2015 r. W jej opinii świadczy to o jej odpowiedzialności. Prezes UOKiK nie podziela jednak tego przekonania.

W piśmie z 6 lipca 2015 r., którym Prezes UOKiK poinformował stronę o wszczęciu postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa rozgałęźnika model R-1-P, wskazał jednocześnie, że w przypadku jeśli zdecyduje się wyeliminować zagrożenia stwarzane przez ten produkt, powinna przedstawić mu potwierdzające to dowody w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma. W związku z tym, w opinii Prezesa UOKiK odpowiedzialny przedsiębiorca to taki, który po uzyskaniu informacji, że wprowadził na rynek produkt który nie jest bezpieczny w wyznaczonym przez organ nadzoru terminie wyeliminował by zagrożenia stwarzane przez produkt, albo przynajmniej podjąłby współpracę w tym zakresie z Prezesem UOKiK. Tymczasem strona postępowania nie ustosunkowała się do tego pisma i nie przekazała informacji i dowodów, o które zwrócił się organ nadzoru (m.in. nie wskazała liczby rozgałęźników wprowadzonych na rynek ani okresu ich sprzedaży). Co więcej, strona postępowania nie przedstawiła również dowodów wykonania obowiązków nałożonych w decyzji nr DNR-1/80/2015 z 26 sierpnia 2015 r., polegających na zakazie wprowadzania produktów na rynek, nakazie podjęcia czynności niezbędnych do zapewnienia przestrzegania tego nakazu oraz nakazie natychmiastowego wycofania produktów z rynku w określonym w tej decyzji terminie. Pierwsze pismo od strony postępowania Prezes UOKiK otrzymał dopiero 12 października 2015 r., a więc po skierowaniu do niej upomnienia z 29 września 2015 r.

Również z przekazanych wtedy dowodów nie wynika jednak, aby w lipcu 2015 r. o konieczności wstrzymania wprowadzania na rynek i zwrotu rozgałęźników R-1-P strona postępowania powiadomiła wszystkich swoich dystrybutorów, co powinna była uczynić, zwłaszcza w kontekście poważnego zagrożenia stwarzanego przez rozgałęźniki. Strona przekazała bowiem pismo skierowane przez jej kierownika do jej własnego działu handlowego i sześć faktur korygujących, potwierdzających zwrot 239 sztuk produktów. Dowody te nie mogą świadczyć o rzetelnym i odpowiedzialnym podejściu strony postępowania do ustawowych obowiązków i o jej odpowiedzialności. Strona postępowania nie wyjaśniła, dlaczego po uzyskaniu informacji, że wprowadziła na rynek produkt niebezpieczny postanowiła jedynie „rozpocząć” działania w celu jego wycofania z rynku, a – jak wynika z przekazanych przez nią dowodów – wszystkich odbiorców poinformowała o tym fakcie dopiero w toku kontroli realizowanej w listopadzie 2015 r. przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, czyli po otrzymaniu informacji o wszczęciu postępowania w sprawie wprowadzenia na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa. Należy w tym kontekście przywołać art. 12 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producenci są zobowiązani współpracować z organem nadzoru w celu uniknięcia lub eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkty przez nich dostarczane. W opinii Prezesa UOKiK, podjęcia wszystkich niezbędnych działań w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez rozgałęźniki R-1-P z tak dużym opóźnieniem i zwłoka w przekazywaniu informacji i dowodów Prezesowi UOKiK nie mogą zostać uznane za wypełnienie tego ustawowego obowiązku.

Strona postępowania stwierdziła także, że „*pozyskanie konkretnych informacji od odbiorców okazało się dość kłopotliwe*” i w konsekwencji zakończyła proces wycofywania rozgałęźników z rynku dopiero z końcem roku 2015.

Z uwagi na brak sprecyzowania przez stronę postępowania, na czym polegały trudności z pozyskaniem od dystrybutorów informacji, Prezes UOKiK może odnieść się do tego argumentu tylko w sposób ogólny. Przypomnieć jednak należy, że jednym z podstawowych obowiązków producenta, określonym w art. 10 ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest takie zorganizowanie prowadzonej działalności, aby umożliwiło to wycofanie produktu z rynku, właściwe i skuteczne ostrzeżenie konsumentów lub wycofanie produktu od konsumentów. Strona postępowania nie przedstawiła w opinii Prezesa UOKiK żadnych dowodów które pozwoliłyby na przyjęcie, że obowiązek ten zrealizowała. Biorąc pod uwagę formę kontaktu (poczta elektroniczna) i liczbę dystrybutorów rozgałęźników (75 placówek

handlowych) nie można uznać, że pięć miesięcy to uzasadniony okres wycofywania produktu z rynku. W wielu innych, prowadzonych przez Prezesa UOKiK postępowaniach przedsiębiorcy potrzebują znacznie krótszego czasu, aby skontaktować się z dystrybutorami i odebrać od nich produkty, co w opinii Prezesa UOKiK przemawia za tym, że i strona postępowania mogła w zorganizować swoją działalność w sposób zapewniający jej realizację tego obowiązku.

Strona postępowania oświadczyła, że w wyniku podjętych przez nią działań odebrała od dystrybutorów znaczne ilości produktów, w których zostały usunięte usterki.

Przez wycofanie z rynku należy rozumieć odebranie przez producenta wszystkich egzemplarzy produktu od dystrybutorów oraz zakazanie prezentowania i oferowania przez dystrybutorów takiego produktu konsumentom (art. 24 ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów). Z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wynika, że strona postępowania w latach 2014-2015 wprowadziła na rynek 13 744 rozgałęźników, a wycofała z niego 1019 sztuk produktów, a więc niewiele ponad 7%. W opinii Prezesa UOKiK, liczba ta nie może zostać uznana za znaczną i wpłynąć na uchylenie nałożonej kary. Trzeba także zauważyć, że być może liczba ta byłaby wyższa, gdyby strona postępowania podejmowała działania w celu wyeliminowania produktów z rynku szybciej, sprawniej i skuteczniej.

Strona postępowania wskazała również, że nałożona na nią kara nie jest adekwatna do „całości postępowania”.

Zgodnie z art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wysokość kary pieniężnej ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków. Zdaniem Prezesa UOKiK nałożona na stronę postępowania kara pieniężna nie może zostać uznana za nadmierną – stanowi 10% maksymalnej wysokości kary przewidzianej w ustawie o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Podkreślić przy tym należy, że w zaskarżonym rozstrzygnięciu Prezes UOKiK nie dopatrył się okoliczności przemawiających na korzyść strony postępowania. Oceny tej nie podważają także argumenty przedstawione przez stronę postępowania. W tym stanie rzeczy wymierzona kara pieniężna jest w opinii Prezesa UOKiK zasadna, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że wobec strony postępowania były już wcześniej prowadzone trzy postępowania na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dotyczące artykułów elektrycznych. Strona postępowania powinna więc mieć świadomość wymagań bezpieczeństwa przewidzianych dla tego rodzaju produktów i zwiększyć nadzór nad ich bezpieczeństwem. Mimo to, strona

postępowania – oferując kwestionowane produkty - po raz kolejny narażała zdrowie i życie konsumentów.

Strona wprowadziła na rynek znaczną liczbę rozgałęźników R-1-P, co wpływa na poszerzenie kręgu potencjalnych użytkowników, którzy poprzez ich zakup byli narażeni na stwarzane przez nie zagrożenie. Ocena bezpieczeństwa rozgałęźników R-1-P, której strona postępowania nie zakwestionowała, jednoznacznie wskazała, że produkty nie spełniają wymagań bezpieczeństwa i powodują poważne zagrożenia dla ich użytkowników. *„Nakładanie kar pieniężnych stanowi istotny instrument, który ma na celu przyczynienie się do przestrzegania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez producentów. Kara pieniężna nakładana przez organ nadzoru ma charakter represyjno-wychowawczy i jest nakładana oraz wykonywana w celu zachowania oraz przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Ma zatem na celu zapobieganie w przyszłości tego rodzaju naruszeniom ustawy, jak również represję, czyli ma stanowić dolegliwość za jej naruszenie”* (vide wyrok WSA w Warszawie z 12 czerwca 2015 r., VI SA/Wa 123/15). W opinii organu nadzoru, brak jest podstaw do uchylenia nałożonej kary pieniężnej zwłaszcza, że działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy); powinna więc tak organizować prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą, aby uczynić zadość swoim podstawowym obowiązkom ustawowym, tj. jako producent wprowadzać na rynek produkty bezpieczne. Jednocześnie, jak wynika z ugruntowanego w tej materii orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, każda osoba przystępująca do prowadzenia działalności gospodarczej winna być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (vide wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 29 listopada, sygnatura akt I SA/Gd 1185/98). Należy podkreślić również, że norma PN-IEC 60884-1:2006/A1:2009 „Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 1: Wymagania ogólne” oraz norma PN-IEC 60884-2-5:2002 „Gniazda wtyczkowe i wtyczki do użytku domowego i podobnego. Część 2-5: Wymagania szczegółowe do rozgałęźników wtyczkowych”, określające wymagania bezpieczeństwa stawiane tej grupie produktów, obowiązują od dłuższego czasu, a zatem strona postępowania powinna znać wymagania bezpieczeństwa przewidziane dla wprowadzanych przez siebie na rynek produktów.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, albo

- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Prezes UOKiK po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez stronę w toku postępowania odwoławczego - zarówno pod kątem oceny legalności, jak i celowości wydanego rozstrzygnięcia - nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek, które przemawiałyby za uchyleniem zaskarżonej decyzji. W całości należy podtrzymać wszelkie argumenty wskazane w zaskarżonej decyzji, uzasadniające nałożenie na stronę kary pieniężnej oraz jej wysokość. W związku z powyższym, Prezes UOKiK stwierdził, że decyzja nr DNR-1/6/2016 z 22 stycznia 2016 r. była prawidłowa i brak jest podstaw do jej uchylenia.

Mając powyższe na względzie, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 33a ust. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Nadzoru Rynku

Jadwiga Gunerka